

הפינה המקצועית

עם עומר בן יאיר, סמנכ"ל מקצועי גמל ופנסיה, אלטשולר שחם

מהו אופן ניכוי המס, במקרה של משיכה מוקדמת (שלא כדין¹) מקרן השתלמות?

במקרה של משיכה שלא כדין¹ מקרן השתלמות, נדרשת החברה המנהלת של הקרן לנכות מס במקור בגין חלק מהסכום שנמשך.

בצו מס הכנסה (קביעת סכומים ששולמו מקרן השתלמות כהכנסה), התשנ"ח-1997 (להלן: "צו מס הכנסה"), נקבעו סכומים אשר במקרה של משיכה שלא כדין, הקרן תשלם **ללא** ניכוי מס במקור:

(1) קרן במעמד שכיר, כל הבאים: (א) סכום ההפקדה של חלק העובד (ב) סכום ההפקדה של חלק המעסיק העולה על התקרה, שבעת ההפקדה העובד חויב עליו במס²

(2) קרן במעמד עצמאי: סכום שהופקד במהלך שנת המס מעל התקרה, ולא הותר לעצמאי בניכוי³

כמו כן, בצו מס הכנסה נקבעו סכומים אשר במשיכה שלא כדין¹, הקרן תשלם **לאחר** ניכוי מס במקור:

(1) קרן במעמד שכיר, כל הבאים: (א) סכום ההפקדה של חלק המעסיק עד התקרה, שבעת ההפקדה העובד לא חויב עליו במס² (ב) ריבית, הפרשי הצמדה ורווחים אחרים, הנובעים הן מהפקדות העובד והן מהפקדות המעסיק.

(2) קרן במעמד עצמאי, כל הבאים: (א) סכום שהופקד במהלך שנת המס והותר לעצמאי בניכוי³ (ב) ריבית, הפרשי הצמדה ורווחים אחרים הנובעים הן מהפקדות שהותרו בניכוי והן מהפקדות שלא הותרו בניכוי.

שיעור המס לניכוי מסכומים אילו, נקבע בתקנה 2 לתקנות מס הכנסה (ניכוי מסכומים ששולמו מקרן השתלמות), התשנ"ח-1997 (להלן: "התקנות"), והינו שיעור המס המרבי הקבוע בסעיף 121 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "הפקודה") (47%, נכון לשנת המס 2024). העמית רשאי לפנות למשרדי השומה בבקשה להקטין את שיעור המס לניכוי. האישור שיופק על ידי פקיד השומה⁴ ינותן רק ביחס לסכומים החייבים במס, ולא יכלול התייחסות לסכומים שלא חייבים במס בהתאם לצו מס הכנסה.

כיצד תדע החברה המנהלת של הקרן מהם הסכומים כאמור שאין לנכות מהם מס? ביחס לשכיר: בהתאם לדיווח המעסיק. בהעדר דיווח כאמור, ניתן לשלוח לקרן אישור מהמעסיק ובו יפורטו המשכורות החודשיות, סכום הפקדת המעסיק והעובד בכל חודש ומועדי ההפקדות בפועל. במידה שלא ניתן להמציא אישור מעסיק, ניתן לשלוח את תלושי השכר של חודשי ההפקדות לקרן.

ביחס לעמית עצמאי: ברירת המחדל היא לא לנכות מס על סכום ההפקדה השנתית, העולה על 4.5% מסכום "ההכנסה הקובעת"⁵, ביחס לכל שנה שבה נעשו הפקדות, שאותן העמית מבקש למשוך. באפשרות העצמאי להמציא לקרן אישור חתום על ידי מייצגו⁶ הכולל פירוט סכום ההוצאה שהותר בניכוי בכל שנת מס שבה נעשו ההפקדות, או להציג לקרן העתקי שומה לכל שנת מס כאמור. הקרן לא תנכה מס מסכום ההפקדה השנתי העולה על סכום ההוצאה שהותר בניכוי באותה שנת מס, כמצוין באישורה מייצג או בהעתק השומה.

הערות משפטיות: המאמר מתייחס לנשים וגברים כאחד. המידע לעיל מוגש כמידע כללי בלבד וכשירות לציבור הסוכנים ונכון ליום 21.3.2024. המידע ערוך באופן תמציתי ומנוסח בלשון פשוטה, לפיכך אינו מכסה את כל המקרים והנסיבות שייתכנו. המידע לעיל אינו מהווה ייעוץ משפטי, המלצה ו/או חוות דעת, ואין בו כדי להוות תחליף להוראות החוק ו/או התקנון ו/או ייעוץ ו/או שיווק פנסיוני אישי ו/או ייעוץ מס המותאמים לצרכי הלקוח ו/או תחליף להם. האמור לעיל כפוף להוראות התקנונים הרלוונטיים, להוראות ההסדר התחיקתי ולנהלי החברות. השימוש במידע המפורט לעיל הוא על אחריותו הבלעדית של המשתמש.

1. לפני שחלפו המועדים הקבועים בסעיף 9(א16) או בסעיף 9(ב16) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "הפקודה").
2. לפי סעיף 3(ה) לפקודה
3. לפי סעיף 17(א5) לפקודה או לפי סעיף 58 לפקודה.
4. אישור ניכוי המס שיופק על ידי פקיד השומה מהווה מקדמה על חשבון המס. המס הסופי יקבע בשומה.
5. כהגדרת המונח בסעיף 17(א5) לפקודה (נכון לשנת המס 2024 – 293,397 ₪)
6. ר"ח, עו"ד ו/או יועץ מס של העמית